L. s. 633/98.

Aleg. 178

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej o petycyi Rady powiatowej w Tarnobrzegu do l. 633 o zniesienie w drodze ustawodawczej §. 12. ustawy o reprezentacyi powiatowej.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu pełnej Rady powiatowej w Tarnobrzegu z dnia 30. czerwca 1897 zapadła uchwała polecająca Wydziałowi powiatowemu wniesienie do Wysokiego Sejmu petycyi o zniesienie w drodze ustawodawczej §. 12. ustawy o reprezentacyi powiatowej. — Jak wiadomo Wysokiej Izbie, wspomniany §. 12. postanawia, że członkowie Rady powiatowej, wybrani z kuryi większej posiadłości, lub z kuryi najwyżej opodatkowanych, mają prawo zastąpienia się na posiedzeniach Rady przez pełnomocników. — Rada powiatowa w Tarnobrzegu dopatruje się w tym przepisie niedającego się usprawiedliwić przywileju stanów, co do majątku wyżej postawionych, „wbrew charakterystyce ustaw autonomicznych“. Komisya nie mogła dopatrzyć się w postanowieniach §. 12. ustawy o reprezentacyi powiatowej jakiegoś przywileju, któryby należało uchylić jako anormalny.

Skoro bowiem według §. 5. tejże ustawy Rada powiatowa składa się z reprezentantów grup, utworzonych podług interesów, a między temi grupami interesa większej posiadłości i wielkiego przemysłu mają zapewnioną reprezentacyę, — to postanowienie §. 12. nie jest wcale anormalnem, lecz zmierza do umożliwienia tej reprezentacyi interesów w wypadkach takich, jeżeli posiadacz wielkiej posiadłości ziemskiej lub wielkiego przedsiębiorstwa przemysłowego nie mieszka w powiecie, a pomimo tego został wybrany członkiem Rady powiatowej.

Petycya nie wykazuje, czy w zastosowaniu postanowień §. 12. okazały się ujemne skutki, lub jakiekolwiek niewłaściwości, lecz ogranicza się w motywowaniu jedynie na wzmiankę, że ów §. 12. jako przywilej stanów zamożniejszych uchylić należy.

Komisya jednak zauważyć musi, że do zmiany ustawy nie może wystarczyć teoretyczne powołanie się na równość stanów wobec praw autonomicznych, zwłaszcza gdy ów §. 12. jest poniekąd konsekwencyą przyjętej w ustawie zasady reprezentacyi interesów. Z natury rzeczy wynika, że z postanowień §. 12. mogą korzystać tylko

właściciele znacznych obszarów ziemi, lub wielkich przedsiębiorstw przemysłowych; są to zatem wypadki wyjątkowe, które prawodawca słusznie uwzględnił. Gdyby bowiem uchylono §. 12., przemysłowiec, lub właściciel ziemski, posiadający wielki majątek w powiecie, lecz niezamieszkały stale w tym powiecie, będąc wybrany do Rady powiatowej, nie mógłby bronić praw i interesów swojej kuryi i byłby pozbawionym uzasadnionego dobrodziejstwa ustawy, na mocy której będąc wybranym, może albo sam bronić tych inieresów, albo wyznaczyć odpowiednego zastępcę.

Całe ustawodawstwo o reprezentacyi powiatowej oparte jest na zasadzie, że wszelkie interesa powinny być zastąpione, — stąd też podział na kurye wyborcze, posiadłości mniejszych, większych, miast i najwyżej opodatkowanych, a nie należy utrudniać wyborcom i wybranym wykonywania ich praw i obowiązków w sposób, jaki uznają za stosowny.

Komisya administracyjna nie podziela też zapatrywania Rady powiatowej w Tarnobrzegu i wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą Rady powiatowej w Tarnobrzegu do L. 633 o zniesienie w drodze ustawodawczej § 12. ustawy o reprezentacyi powiatowej przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Przewodniczący:

Koziebrodzki *w. r.*

Sprawozdawca:

Fr. Rozwadowski *w. r.*